

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต มีขั้นตอนและรายละเอียดในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการสำรวจหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต ประชากรในการวิจัย ได้แก่ หนังสือพิมพ์รวมทั้งสิ้น 9 รายชื่อ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์กลุ่มประชานิยม
 - 1.1 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
 - 1.2 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
 - 1.3 หนังสือพิมพ์ข่าวสด
 - 1.4 หนังสือพิมพ์คมชัดลึก
2. หนังสือพิมพ์กลุ่มคุณภาพ
 - 2.1 หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน
 - 2.2 หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์
 - 2.3 หนังสือพิมพ์แนวหน้า
3. หนังสือพิมพ์กลุ่มเศรษฐกิจ
 - 3.1 หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ
 - 3.2 หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้แบบบันทึกข้อมูล และสำรวจข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการวิเคราะห์และเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต จากหนังสือ วิทยานิพนธ์ บทความวารสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูล ERIC, DAO, H.W. Wilson ฯลฯ เพื่อให้ประกอบการสร้างเครื่องมือ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา ใช้แบบบันทึกข้อมูลโดยแยกประเภทเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์แต่ละรายชื่อนำเสนอ เช่น ข่าว บทบรรณาธิการ คอลัมน์ เนื้อหาแนวบันเทิงคดี การตอบปัญหา บทวิจารณ์และแนะนำหนังสือ วิทยาศาสตร์ โฆษณา และรับสมัครงาน ฯลฯ อีกทั้งยังวิเคราะห์ลักษณะการนำเสนอเนื้อหา เช่น เป็นข้อความ ภาพประกอบ ภาพเคลื่อนไหว ฯลฯ ตลอดจนองค์ประกอบอื่นที่มีบนเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละรายชื่อ เช่น บริการเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลอื่น ข่ายย้อนหลัง ติดต่อเว็บมาสเตอร์ ฯลฯ

2. การสำรวจข้อมูลใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยส่งถึงผู้ดำเนินงานเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันบนอินเทอร์เน็ตทั้งสิ้น 9 รายชื่อ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงาน อุปกรณ์และเครื่องมือ รวมถึงข้อคิดเห็นและปัญหาในการดำเนินงานเผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของหนังสือพิมพ์แต่ละรายชื่อ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบบันทึกข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ลักษณะเนื้อหาและแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Ic) ด้วยการนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาก่อนนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-Test) กับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการเผยแพร่สารสนเทศที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นจึงนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ประเภทของเนื้อหาและลักษณะการนำเสนอสารสนเทศนั้น ผู้วิจัยศึกษาจากหนังสือพิมพ์ที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตเป็นเวลา 1 เดือน ในช่วงวันที่ 1-30 พฤศจิกายน 2546 และบันทึกผลในแบบบันทึกข้อมูล โดยแบบบันทึกข้อมูล 1 ชุด ใช้บันทึกข้อมูลของหนังสือพิมพ์ที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต 1 รายชื่อ ในด้านประเภทของเนื้อหา วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร ลักษณะการนำเสนอเนื้อหา รวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีบนเว็บไซต์

ส่วนข้อมูลด้านการดำเนินงานนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการส่งแบบสอบถามถึงผู้พัฒนาและออกแบบเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทั้ง 9 รายชื่อทางไปรษณีย์ โดยเน้นข้อมูลด้านการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน รวมถึงข้อคิดเห็นและปัญหาในการดำเนินงาน ซึ่งในการส่งแบบสอบถามนั้นผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา แนบไปกับแบบสอบถามที่ส่งไปถึงผู้พัฒนาและออกแบบเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ พร้อมทั้งแนบซอง ชื่อที่อยู่ และดวงตราไปรษณียากร เพื่อความสะดวกของผู้ตอบแบบสอบถามในการส่งแบบสอบถามกลับ พร้อมกับส่งอีเมลแนบไฟล์แบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างและติดตามทวงถามและสัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมทางโทรศัพท์อีกทางหนึ่งด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาประเภท และลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ตแต่ละรายชื่อ โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนการเปรียบเทียบประเภทและลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ใช้การเปรียบเทียบเชิงพรรณนา

ด้านการดำเนินงานของผู้ดำเนินงานเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ตใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)